

ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ GIẢM ĐAU KHI RÚT MEROCEL MŨI VỚI THUỐC TÊ LIDOCAIN 10%

Đặng Ngọc Nhi, Ngô Xuân Kiên, Châu Ngọc Bích, Bùi Văn Te

Abstract

*Lignocain is a topical analgesia for post-operative nasal pack removal. Many studies have used lignocaine solution 2% or 4% in Merocel packs. The results were reported as a reduction in the pain score but no statistical difference between two groups. **AIM:** To evaluate the effect of topical lignocaine 10% in reducing pain during bilateral Merocel pack removal for intranasal surgery. **MATERIALS AND METHOD:** 100 cases of bilateral Merocel pack removal for intranasal surgery in the ENT department of An Giang Hospital between January 2012 and August 2012. **RESULTS:** The medium pain score was lower in the lignocaine group (2.32) than that in the saline group (5.32) and the difference was statistically significant. **CONCLUSION:** Lignocaine 10% reduce the pain of pack removal after nasal surgery. We suggest further studies are needed to evaluate the lower doses of topical lignocaine in reducing the pain associated with the removal of Merocel packs in nasal surgery.*

Tóm tắt

Khi rút merocel sau phẫu thuật mũi xoang, Lidocain được xem là thuốc giảm đau tại chỗ. Đã có nhiều nghiên cứu sử dụng lidocain 2% rồi 4% trong thủ thuật này, nhưng kết quả cho thấy tác dụng làm giảm đau của lidocain không có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê so với nhóm chứng (NaCl 9‰). **Mục đích** : Đánh giá hiệu quả giảm đau của Lidocain 10% khi rút Merocel sau phẫu thuật. **Kết quả** : Điểm đau trung bình của nhóm sử dụng lidocain 10% (2,32) cao hơn nhóm chứng (5,32) và có khác biệt có ý nghĩa thống kê. **Kết luận** : Lidocain 10% có tác dụng giảm đau khi nhò vào Merocel để rút. Chúng tôi đề nghị cần có những nghiên cứu sau này với nồng độ thấp hơn 10% để tìm được ngưỡng thuốc tê thích hợp nhất.

ĐẶT VẤN ĐỀ :

Đau do thủ thuật nhét và rút meche mũi thường luôn ám ảnh bệnh nhân sau khi ra viện. Hiện nay để giảm đau cho người bệnh, người ta thường hay dùng merocel (Hydroxylated Polyvinyl Acetate) thay cho meche mũi.

Trước khi rút meche mũi, người ta thường phải làm mềm meche để rút được dễ dàng và giảm đau cho người bệnh. Dung dịch thường được sử dụng nhiều nhất là nước muối sinh lý 9‰ giúp mềm merocel để dễ dàng lấy ra, hoặc thuốc tê giúp giảm đau.

Trong nghiên cứu của Buchanan MA (2005) sử dụng bupivacaine^[2], Lavy JA (1996) rồi sau đó là Durvasula VS (2005)^[1], sử dụng Lidocain 2% rồi 4% thấm vào merocel và lưu giữ trong 10 phút. Nhận thấy rằng tác dụng giảm đau không có sự khác biệt có ý nghĩa thống kê, khi đối chứng với dung dịch NaCl 9‰ và có đề nghị dùng dung dịch lidocain có nồng độ cao hơn.

MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU : Đánh giá hiệu quả giảm đau khi rút merocel 2 mũi với thuốc tê Lidocain 10%.

PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU :

Thiết kế nghiên cứu : đoàn hệ 2 nhóm

Cỡ mẫu : 100, gồm 50 ca dùng Lidocain 10% và 50 ca dùng NaCl 9‰

Thời gian nghiên cứu : Từ tháng 1 đến hết tháng 8 năm 2012.

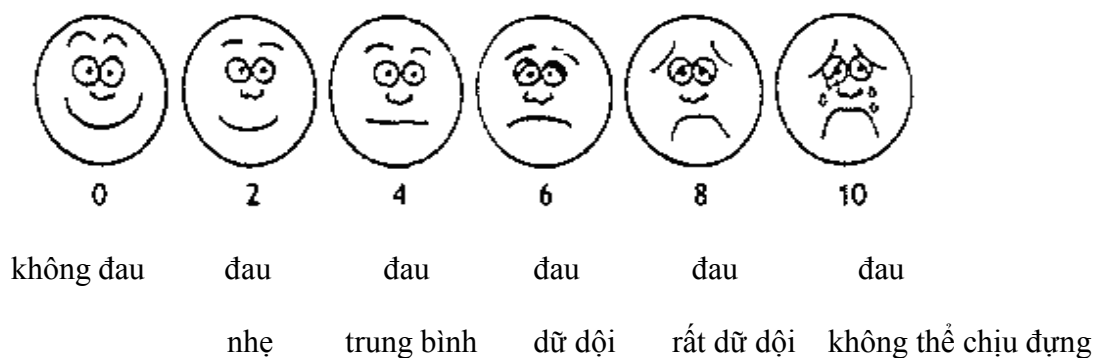
Đối tượng nghiên cứu :

* Tiêu chuẩn nhận bệnh : Tất cả trường hợp dùng merocel mũi sau thủ thuật hoặc phẫu thuật tại khoa Tai Mũi Họng Bệnh viện An Giang.

* Tiêu chuẩn loại trừ : Có tiền căn dị ứng thuốc.

Định nghĩa các biến :

Mức độ đau khi rút merocel: sử dụng thang điểm đau 10

Các bước thực hiện :

*Rút merocel được tiến hành vào buổi sáng sau khi ăn sáng và trước khi uống thuốc buổi sáng, để kết quả nghiên cứu không bị ảnh hưởng bởi thuốc giảm đau được sử dụng sau mổ.

*Chọn cách gây tê mũi : bốc ngẫu nhiên 1 trong 100 thăm làm sẵn (mỗi nhóm là 50 thăm). Thăm 1 là nhóm dùng lidocain 10%, thăm 2 là nhóm dùng NaCl NaCl 9‰.

*Gây tê thăm trên merocel : Bệnh nhân nằm, nhỏ từ từ cho thấm dần 4ml dung dịch lidocain 10% hoặc NaCl 9‰ (tùy theo kết quả thăm) cho thấm dần vào merocel.

Sau 5 đến 10 phút ^[2], tiến hành rút merocel mũi.

* Hướng dẫn bệnh nhân sử dụng thước đo mức độ đau. Sau đó, cho bệnh nhân tự đánh giá mức độ đau trên thước đo độ đau.

KẾT QUẢ :

Đặc điểm của mẫu nghiên cứu :

Tuổi : Tuổi trung bình 33 ± 12 tuổi

Giới: Nữ 46 %

	Đau khi rút merocel		p
	Dùng Lidocain 10%	Dùng NaCl 9‰	
Giới nam : nữ	30 : 20	24 : 26	0,20
Tuổi	36 ± 13	30 ± 9	0,25

Tương quan giữa phẫu thuật và 2 nhóm nghiên cứu : :

	Lidocain 10% n = 50	NaCl 9‰ n = 50	P
PT xoang	20	18	
PT vách ngăn	21	20	0,7
PT nâng xương mũi	9	12	

Mức độ đau khi rút merocel :

	Lidocain 10% n = 50	NaCl 9% ₀ n = 50	P
Đau / rút merocel (điểm)	2,32 ± 1	5,32 ± 1.4	0,001

BÀN LUẬN

Đặc điểm của mẫu nghiên cứu :

Tuổi và giới liên quan với triệu chứng đau : không có sự khác biệt có ý nghĩa

Tương quan giữa phẫu thuật với nhóm nghiên cứu : :

Phẫu thuật được thực hiện trước khi nhét merocel liên quan với nhóm nghiên cứu: không có sự khác biệt có ý nghĩa

Mức độ đau khi rút merocel :

Mức độ đau của bệnh nhân khi sử dụng thuốc tê có sự khác biệt có ý nghĩa với $p = 0,001$. Khác với nghiên cứu trước đó của Lavy JA (1996) ^[3] hoặc Durvasula VS (2005) ^[1] cũng dùng lidocain 2% hoặc 4%, nhưng đã không làm giảm được triệu chứng đau khi rút merocel. Chúng tôi đã dùng lidocain 10% đã giúp bệnh nhân giảm được triệu chứng đau này. Như vậy, cũng nên có những nghiên cứu sau này, dùng lidocain với nồng độ thấp hơn 10% để tìm được ngưỡng thuốc tê thích hợp nhất.

Do đặc điểm của merocel là hút nước để trương nở tạo lực ép. Nên sau 2 đến 3 ngày nằm trong hố mũi, merocel đã hút đủ lượng nước và trở nên bão hòa. Khi đó nếu ta nhỏ dung dịch vào cửa mũi trước, thì merocel phải thải bớt lượng nước có sẵn qua cửa mũi sau (tự thể bệnh nhân là nằm) thì mới hấp thu được lượng dung dịch qua cửa mũi trước. Do vậy dung dịch lidocain nhỏ vào cửa mũi trước cần tăng về nồng độ chứ không cần phải tăng số lượng.

KẾT LUẬN

Với ngưỡng nồng độ lidocain 10% trong nghiên cứu của chúng tôi đã đạt hiệu quả làm giảm đau khi rút merocel. Cần có những nghiên cứu sau này với nồng độ thấp hơn 10% để tìm được ngưỡng thuốc tê thích hợp nhất.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Durvasula VS, Brewis C, Syeda F, Leong P. Lignocaine as a topical analgesia for post-operative nasal pack removal: a prospective, randomized, double-blind, controlled trial. *J Laryngol Otol.* 2005 May;119(5):348-51. PubMed PMID: 15949096.
2. Buchanan MA, Dunn GR, Macdougall GM. A prospective double-blind randomized controlled trial of the effect of topical bupivacaine on post-operative pain in bilateral nasal surgery with bilateral nasal packs inserted. *J Laryngol Otol.* 2005 Apr;119(4):284-8. PubMed PMID: 15949082.
3. Lavy JA, Small GV, Jay N, Radcliffe GJ. A prospective randomized controlled study of 4% lignocaine solution in Merocel nasal pack removal. *Rhinology.* 1996 Dec;34(4):219-21. PubMed PMID: 9050100.